

jeg ingen Tvivl, naar man kan læse mellem Linierne —, der mente at ville benytte Sagen som et politisk Træk. Men der var andre indenfor Venstre, som mente Sagen alvorligt. Dertil henregner jeg ogsaa det ærede Medlem for Assens (Berntsen). Vi ere jo ofte blevne beskyldte for at have samtale med hinanden, og jeg erindrer, at vi ogsaa den Gang samtalede med hinanden, og jeg tør sige, at vi begge mente Sagen alvorligt. Mere ønskede jeg ikke at sige. Jeg ønsker kun, at man skal nærmere undersøge disse Forhold og gaa lidt dybere i Sagen, end det har været muligt for de ærede Medlemmer, som have omtalt den.

Maa jeg ogsaa her gøre en anden kort Bemærkning, nemlig den, at hvad det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) har sagt om Forsvarssagen overfor det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme), det tillader jeg mig at tilegne mig som et nøjagtigt Udtryk ogsaa for de Meninger, jeg nærer om denne Sag og altid har vedkendt mig.

Formanden: Folketingsmanden for Thisted Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. Andersen: Jeg vil tillade mig den ganske korte Bemærkning til den højtærede Minister, at det ikke har været min Mening at ville føre noget Bevis for, at det var Venstre, som havde mest Skyld i, hvad der skete i 1876, eller at det var Venstre, som særlig bærer dette Ansvar. Jeg har erkendt og erkender fremdeles, at alle Partier have haft deres Ansvar, men jeg har kun villet pointere det rent faktiske, at hele dette Tilbud om 30 Millioner faldt bort derved, at Sagen blev forkastet sidste Gang, den kunde komme til Forhandling i Folketinget med 47 Stemmer mod 47 og blev forkastet ikke alene ved Højres Stemmer, hvad der ikke havde været muligt, men ogsaa ved en Del af Venstres Stemmer.

Martin Olsen: Oven paa den megen Tale om Fæstningen kunde der maaske blive Plads for en Bemærkning om den anden Del af vort Forsvar, nemlig Flaaden. Det er faldet i min Lod at komme til at repræsentere en Kreds, hvor særlig de maritime Interesser høre hjemme, og jeg vil derfor i det følgende anføre forskellige Ting vedrørende dette Forhold, som jeg mener bør paatales. Det er ganske vist ikke om Flaadens Aktionsevne,

om dens Størrelse, om hvor mange Kanoner den har, men nærmest om de administrative Forhold, som jeg mener bør rettes.

Den 15. Maj 1903 er der stadfæstet en Lov om Skolerne under Søværnet. Betænkningen angaaende denne Lov findes i Rigsdagstidende for 1902 - 03, Tillæg B., Sp. 2023, og Ordførerens Udtalelser findes i Folketingstidende Sp. 5264. Ordføreren var det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik), og jeg vil tillade mig kort at citere hans Udtalelser, de lode saaledes: „Ændringsforslag Nr. 4 gaar ud paa at fjerne en Bestemmelse, som fandtes i § 30 c., der siger, at: „baade Underofficerselever og Konstabler ere i militær Henseende at betragte som menige.“ Man var i Udvalget enige om, at man kunde gaa to Veje for at faa Underofficerseleverne og Konstablerne stillede lige med Maskinskolens Ingeniørassistenter og Kadetterne. Man kunde enten gaa den Vej, at man for begge de andre Parter føjede til, at de vare i militær Henseende at betragte som menige, eller man kunde opnaa det samme ved her at stryge Bestemmelsen om Underofficererne og Konstablerne. Meningen er altsaa, at de tre forskellige Slags skulle betragtes ens, skulle i militær Henseende betragtes som menige.“ Det drejer sig altsaa om, hvorvidt Kadetterne, Søofficersskolens Elever, skulle betragtes som menige, eller som noget mere eller noget andet. Under den senere Behandling af Sagen tillod jeg mig at udtale: „man har foretrukket at stryge Bestemmelsen for Underofficersskolen, idet man gaar ud fra, at Kadetterne allerede paa Forhaand ere at betragte som menige,“ og jeg tilføjede, at Kadetterne nu mente, at andre Elever, maaske ogsaa Underofficerer, burde hilse paa dem, men at de i hvert Fald ikke behøvede at hilse paa Underofficerer, og at dette var en Uting. Naar man derfor vilde reformere og slaa fast, at Kadetterne i Fremtiden skulde være menige, saa burde man have sagt det udtrykkeligt i Loven. Men jeg slog mig til Taals med den ærede Ordførers Konklusion, da han udtrykkelig sammenfattede hele Udvalgets Mening i disse Linier, „at alle de tre forskellige Slags skulle betragtes ens, de skulle i militær Henseende betragtes som menige“.

Det har vist sig, at min Frygt i saa Henseende var begrundet, thi der er endnu samme Forhold raadende med Hensyn til Kadetterne, at de overfor Underofficerer og menige i Marinen te sig, som de vare noget mere, og mene at have Krav paa Lydighed og Hilsepligt, selv fra ældre